Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Nadine Lia

B.A; LL.M (Kent); LL.D, Barrister at Law (England & Wales)

Kaz numru: 675/2021

Il-Pulizija

(Spettur Jonathan Ransley)

vs.

Stefano Falzon

Illum il-5 ta' Mejju 2022

Il Qorti:

Rat illi tressaq Stefano Falzon ta' 37 sena, mwieled Pieta, nhar it-30 ta' Jannar 1984, bin Carmelo Falzon u Doris nee Briffa, resident 76, Triq ic-Cimiterju, Paola, detentur ta' karta ta' l-identita' numru 113784(M):

1. Ikometta serq ta *cheque*, liema serq huwa aggravat bil-persuna u bil-lok u dan ghad-detriment ta Maria Rita Jaccarini u/jew persuni ohra;
   Art 261, 268, 269 u 281 tal-kap 9 tal-ligijiet ta Malta.

2. Għamel falsifikazzjoni f'att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummerċjali jew ta' bank privat, b'falsifikazzjoni jew tibdil fl-iskrittura jew fil-firem, billi ħoloq pattijiet, disposizzjonijiet jew obbligi foloz jew ħelsien falz minn obbligi għad-dannu ta Maria Rita Jaccarini u/jew persuni ohra u/jew entitajiet ohra;

   Art 183 tal-kap 9 tal-ligijiet ta Malta

3. Xjentament ghamel uzu min att, kitba jew skrittura falza msemmija fl-artikoli ta qabel ta dan is-sub-titolu w cioe *Fuq il-falstifikazzjoni ta skritturi ohra publici jew privati* tal-kap 9 tal-ligijiet ta Malta;

   Art 184 tal-kap 9 tal-ligijiet ta Malta

4. Bil-hsieb, li jaghmel qliegh b'mezzi kontra l-liġi, jew billi għamel użu ta'ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi inqeda b'qerq ieħor, ingann, jew billi ura ħaġa b'oħra sabiex iġiegħel jitwemmen l-eżistenza ta' intrapriżi foloz, jew ta' ħila, setgħa fuq ħaddieħor, jew ta' krediti immaġinarji, jew sabiex iqanqal tama jew biża' dwar xi ġrajja kimerika, ghad-dannu ta Maria Rita Jaccarini u/jew persuni ohra u/jew entitajiet ohra wera' dan il-ħsieb b'atti esterni u ta' bidu għall-esekuzzjoni ta' delitt, liema delitt ma ġiex esegwit minħabba xi ħaġa aċċidentali u indipendenti mill-volonta' tiegħu;

   Art 41(a), 308 u 310(1)(b) tal-kap 9 tal-ligijiet ta Malta

5. Bil-hsieb jaghmel xi qliegh iehor b'qerq, mhux imsemmi fl-artikolu ta' qabel dan is-sub-titolu (Sub-titolu III, Fuq il-Frodi.) ghad-dannu ta Maria Rita Jaccarini u/jew persuni ohra u/jew entitajiet ohra, wera' dan il-ħsieb

b'atti esterni u ta' bidu għall-esekuzzjoni ta' delitt, liema delitt ma ġiex esegwit minħabba xi ħaġa aċċidentali u indipendenti mill-volonta' tiegħu.

Art 41(a) u 309 tal-kap9 tal-ligijiet ta Malta

Rat li fl-udjenza tat-30 ta' Marzu 2022, wara li sar l-ezami ta' l-imputat skont l-artikolu 392 tal-Kodici Kriminali stqarr li ma kienx hati ta' l-imputazzjonijiet kollha dedotti kontrih.

Rat li iktar tard fl-istess udjenza l-imputat irregistra ammissjoni inkondizzjonata ghall-imputazzjonijet dedotti kontrih, liema ammissjoni giet ikkonfermata mill-imputat wara li l-Qorti a tenur ta' l-artikolu 392A(1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta avzathu u wissietu solennement bil-konsegwenzi legali ta' dik l-ammissjoni u kkoncedietlu zmien bizzejjed biex jerga' jikkonsulta ma' l-avukat ta' fiducja tieghu u jikkonsidra t-twegiba tieghu u jerga' lura minnha.

Rat li l-imputat rega' tenna u kkonferma l-ammissjoni inkondizzjonata tieghu.

Rat li fid-dawl ta' l-ammissjoni tal-imputat il-Qorti m'ghandhiex alternattiva ghajr li ssibu hati tal-imputazzjonijiet kollha migjuba kontra tieghu u li a tenur ta' l-artikolu 392A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta din il-Qorti setghet tghaddi ghas-sentenza fil-konfront ta' l-imputat.

Rat illi ma hemmx raġuni tajba ai termini tal-Art. 392A(3) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta biex il-Qorti tiddubita li nonostante l-ammissjoni tieghu, l-imputat effettivament mhux ħati tar-reati addebitati lilu. Il-Qorti tqis, ghalhekk li l-akkużi huma sodisfacjentement ppruvati.

Rat id-dokumenti kollha pprezentati, fliet l-atti kollha tal-kawza;

Semghet lill-partijiet jitrattaw bis-sottomissjonjiet fl-udjenza tat-30 ta' Marzu 2022.

Rat l-atti kollha.

Rat illi l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat

Piena

Illi b'amissjoni ta' l-imputat ghall-imputazzjonijiet kollha migjuba fil-konfront tieghu waqt is-seduta tat-30 ta' Marzu 2022 din il-Qorti m'ghandiex ghazla ohra ghajr li ssibu hati tar-reati addebitati lilu u ser tghaddi biex tippronunzja sentenza fil-konfront tieghu.

Madankollu ghall-finijiet ta' piena li ghandha tigi erogata mill-Qorti, il-Qorti qieset, b'zieda mac-cirkostanzi kollha tal-kaz is-segwenti fatturi:

- Il-vittmi hija il-*foster mother* ta' l-imputat u ghalhekk certament jezisti ksur ta' fidcuja ma persuna anzjana li tista tigi kkunsidrata vunerabbli anke tenut kont tal-fatt li mill-istqarrija ta' l-imputat jirrizulta li hija tbghati bid-dementia. Il-Qorti tqis ukoll li l-imputat qatt ma wera dispjacir ta' l-azzjonjiet tieghu u mill-istqarrija tieghu jirrizulta li xorta wahda ha l-istess flus minn ghand il-vittma wara li ghamlilha pressjoni.
- Il-prosekuzzjoni esebit il-fedina penali ta' l-imputat.[1] Illi ghakemm din il-fedina penali mhix netta tinstab registrata sentenza wahda biss b'piena ta' multa fuq reat differenti minn dak li bihom jinsab akkuzat f'dawn il-proceduri.

[1] Folio 4 ta' l-atti processwali

- L-amissjoni ta' l-imputat saret fl-iktar stadju bikri u ghandha, konsegwentement titqies bhala attenwanti favur l-imputat fic-cirkostanzi tal-kaz.

  Qieset il-gurisprudenza ta' dawn il-Qrati w Qrati esteri dwar tnaqqis fil-piena meta l-hati jammetti l-htijiet tieghu fi stadju kmieni tal-process u b'hekk jiffranka hafna xoghol u spejjez inutili ghall-amministrazzjoni tal-gustizzja. Hawnhekk il-Qorti taghmel referenza ghal-kaz **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Nicholas Azzopardi**[2], **Il-Pulizija vs. Emmanuel Testa**[3], u **ARCHBOLD Sentencing Guidelines 2021**[4] u **BLACKSTONE'S CRIMINAL PRACTICE.**[5] Ghalhekk din l-ammissjoni ghandha tigi meqjusa bhala attenwanti.

- Il-Qorti tqis ukoll li l-ammissjoni saret minghajr ebda riservi.

- Il-prosekuzzjoni tinforma l-Qorti li l-flus qatt ma gew fil-pussess ta' l-imputat stante li c-cekkijiet ma lahhqux gewx imsarfin u b'hekk il-vittmi ma soffritiex telf ta' flus.

- Illi l-artikolu 142(1) tal-Criminal Justice Act 2003 fl-Ingilterra jistabbilixxi hames principji li ghandhom jigu segwiti fl-imposizzjoni tal-piena u cioe', *(a) the punishment of offenders (b) the reduction of crime (including its reduction by deterrence) (c) the reform and rehabilitation of offenders (d) the protection of the public (e) the making of reparation by offenders to persons affected by their offence.*

- Illi minn dak li rat u ezaminat il-Qorti jirrizulta li din il-Qorti trid tara mhux biss l-aspett riformattiv ta' l-imputat izda trid ssib bilanc bejn il-gravita' tal-kaz u l-harsien u l-interessi tal-vittmi tar-reat u s-socjeta' in

[2] Qorti Kriminali deciza 24 ta' Frar 1997
[3] Qorti tal-Appell Kriminali , [7.7.2002]
[4] Thomson Reuteurs, S-29
[5] Blackstone Press Limited – 2006 edition

generali sabiex tara li dan ir-reat ma jergax jigi kommess kif ukoll taghti l-harsien mehtiega lil pubbliku.

- Illi in vista tal-fatt li s-serq huwa aggravat bil-persuna u bil-lok, il-ligi tipprovi li l-istess piena ma tistax tinghata fil-*minimum* taghha. Skont l-artikolu 20 tal-Kodici Kriminali dan ifisser li l-piena li għandha tingħata għandu dejjem ikun fiha għall-anqas terz tad-differenza bejn il-minimum u l-maximum.

- Ghar-rigward ir-raba' u l-hames imputazzjonijiet stante li dawn jikosstitwixxu tentattiv ta' delitt skond l-artikolu 41(1)(a), il-ligi tipprovdi li l-piena stabbilita ghad-delitt ikkunsmat tkun imnaqqsa grad jew zewg gradi hekk kif jipprovi l-artikolu 31(1)(b) tal-Kodici Kriminali.

- Il-Qorti semghet is-sottomissjonijiet tal-prosekuzzjoni u d-difiza li talbu lill-Qorti sabiex tikkunsidra li taghti piena ta' probation fil-massimu taghha sabiex b'hekk l-imputat ikollu ghajnuna professjonali li jkun jista jghinnu fil-pjan ta' hajtu.

- Il-Qorti rat ukoll dak li jiddisponi l-artikolu 7(2)(a) tal-Att Dwar il-Probation li tipprovdi li probation tista ssir f'dawk il-kazijiet punibbli bi prigunerija ghal zmien mhux aktar minn seba' snin. Ghaldaqstant wara li l-Qorti qiset il-piena u l-attenwanti li tipprovdi il-ligi tara li din il-piena hija legalment proponibbli ghalkemm mhix marbuta li tapplika.

Decide

Ghaldaqstant il-Qorti wara li rat l-artikoli 20, 31(1)(b), 261(d)(e), 268(b), 269(g), 281(b), 183, 184, 41(1)(a), 308, 310(1)(b) u 309 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta issib lil Stefano Falzon, fuq ammissjoni tieghu stess, **hati** ta'

l-imputazzjonijiet kollha dedotti kontrih u in kwantu ghall-piena tordna li l-imputat jitqieghed taht Ordni ta' Probation ghal zmien tlett snin.

Ghalhekk il-Qorti qeghda tpoggi lill-hati taht Ordni ta' Probation ghall-perjodu ta' tlett millum b'dan li ghal dan l-iskop qeghda tordna li l-hati jitqieghed taht is-sorveljanza t'Ufficjal tal-Probation indikat lilu mid-Direttur tas-Servizzi tal-Probation u Parole.

A tenur tal-Artikoli 7(7) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti fissret lill-hati bi kliem car u li jinftiehem, l-effetti tal-ordni ta' probation u li f'każ li jonqos milli jikkonforma ruhu ma' dik l-ordni u/jew f'każ li jagħmel reat ieħor tul it-terminu tal-ordni ta' probation, jista' jinghata sentenza ghar-reati li taghhom instab hati b'din is-sentenza.

Il-hati jiddikjara li jaqbel ma' tali ordnijiet. Ai termini tal-Artikolu 7(8) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti tordna li kopja ta' din is-sentenza u tal-ordni ta' probation ghandhom jigu trasmessi minnufih lid-Direttur tas-Servizzi ta' Probation u Parole sabiex jassenja Ufficjal tal-Probation biex ikun responsabbli ghas-sorveljanza tal-hati.

L-Ufficjal tal-Probation assenjat ghandu jirrapporta bil-miktub lill-Qorti kompetenti bil-progress tal-hati kull sitt (6) xhur.

In vista tal-fatt li ma gewx mahtura esperti f'dan il-kaz, din il-Qorti tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-talba tal-prosekuzzjoni sabiex tordna lill-imputat ihallas l-ispejjez li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra ta' l-esperti skond l-artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti tordna li ai termini ta' l-artikolu 392A(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta l-Avukat Generali jinghata access ghal kopja skenjata tal-atti, flimkien ma' access ghal kopja skenjata tas-sentenza fi zmien sitt(6) ijiem tax-xoghol.

Moghtija illum nhar il-5 ta' Mejju 2022 fil-Qrati tal-Gustizzja, Valletta

Dr. Nadine Lia

Magistrat

Lorianne Spiteri

Deputat Registratur